

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ 145. ГОДИШЊИЦЕ ПРЕСЕЉЕЊА МАТИЦЕ СРПСКЕ ИЗ ПЕШТАНСКОГ ТЕКЕЛИЈАНУМА У НОВОСАДСКИ ПЛАТОНЕУМ

Свечана седница

1. Свечана песма Матице српске
Изводи: октет *Академац*
2. Из оснивачелног писма Матице српске
Чита: глумац Српског народног позоришта
3. Добродошлица домаћина
Поздравна реч академика Зорана Ковачевића,
председника Огранка Српске академије наука и уметности
Поздравна реч господина Игора Павличића,
градоначелника Новог Сада
4. О Платону Атанацковићу
Чита: глумац Српског народног позоришта
5. Обраћање председника Матице српске,
академика Чедомира Попова
О прошлости и будућности Матице српске
6. Обраћање Јована Хаџића
Чита: глумац Српског народног позоришта.
7. Обраћање генералног секретара
Матице српске проф. др Душана Николића
Матица српска Сави Појовићу Текелији

Научни скуп

ЗАЧЕТАК СРПСКЕ ПРАВНЕ НАУКЕ

(Платонеум, 12. маја 2009. године, у 11 сати)

1. Химна Текелијанума
Изводи: октет *Академац*
2. *О њрвим српским докторима њравних наука*
Др Сима Аврамовић, редовни професор
Правног факултета у Београду
3. *О једном Арађанину*
Др Радослав Ераковић, доцент Филозофског
факултета у Новом Саду
4. *О докторској дисертацији Саве Појовића
Текелије 'De causa et fine civitatis'*
Др Гордана Вукадиновић, редовни професор
Правног факултета у Новом Саду
5. *О њројраму Саве Појовића Текелије
за обнову српске државе*
Др Љубомирка Кркљуш, редовни професор
Правног факултета у Новом Саду
6. *О научној и њросветиљелској мисији
Саве Појовића Текелије*
Др Душан Николић, редовни професор
Правног факултета у Новом Саду,
генерални секретар Матице српске
7. *Завештање Матици српској*
Чита: глумац Српског народног позоришта

СВЕТ НАУКЕ И КУЛТУРЕ У МАТИЦИ СРПСКОЈ

Гости са европских универзитета

Међународни научни скуп
Миколоџија, микоџоксиколоџија и микозе

Промоција књиге Стевана Бугарског,
Темишварски лицеј

Промоција књиге Милорада Павића,
Вештачки младеж

1. априла 2009. године: у Историјском институту Српске академије наука и уметности у Београду одржана је прва седница новоизабраног Уредништва Зборника Матице српске за историју на којој је закључена прва свеска за 2009. годину (бр. 79).

1. априла 2009. године: у згради Српске академије наука и уметности у Београду, одржана је седница уредништва Српске енциклопедије.

1. априла 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић био је на радном састанку у Секретаријату за културу града Новог Сада где је разговарао са начелницом госпођом Тијаном Павлов о финансирању програмских активности Матице српске.

1. априла 2009. године: управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић, руководилац Одељења за развој и матичне послове Новка Шокица-Шуваковић и редактор-библиограф Љиљана Клевернић разговарали су са управником Андрићеве задужбине у Београду Драганом Драгојловићем о библиографији Иве Андрића чија би израда била поверена БМС.

2. априла 2009. године: потпредседник Матице српске проф. др Слободан Ђурчић присуствовао је отварању изложбе *Живети заједно* у Градском музеју у Суботици. Изложба је била посвећена културним и историјским везама Срба и Мађара.

2. априла 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић примио је др Саву Лазића са Ветеринарског института у Новом Саду, а повод је била посета групе страних сарадника који раде на европском ФП-7 пројекту.

2. априла 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић примио је проф. др Душанку Перишић, продекана Природноматематичког факултета у Новом Саду.

3. априла 2009. године: Александра Стефанов, кустос Галерије Матице српске одржала је предавање о животу и делу сликара Павла Симића у сталној поставци 19. века.

3. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов одржао је састанак са господином Николом Бабићем и госпођом Сузаном Кујунџић из Националног Савета Буњеваца. Састанку су присуствовали и проф. др Драгољуб Петровић, проф. др Љубомирка Кркљуш, проф. др Мато Пижурџица и Јулкица Ђукић, стручни сарадник Одељења за књижевност и језик.

4, 11. и 25. априла 2009. године: одржаване су Креативне радионице за децу у оквиру едукативног програма *Слике и звуци: представе музичких инструмената на делима из Галерије Матице српске*.

6. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов, генерални секретар

тар Матице српске проф. др Душан Николић и управник послова Матице српске Боривој Јуришин примили су госте из Народне банке Републике Србије: господина Драгана Радовића, заменика генералног секретара и господина Сашу Илића директора Одељења за архивске послове и регистратурски материјал. Том приликом вођени су разговори о будућој сарадњи и заједничким пројектима.

6. априла 2009. године: одржана је седница Председништва Матице српске.

6. априла 2009. године: управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић присуствовао је чину полагања цвећа на остацима старог здања Народне библиотеке Србије, на Косанчићевом венцу, у Београду.

6. априла 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић и Драган Тубић, стручни сарадник Лексикографског одељења примили су госте из више европских земаља, који сарађују са Ветеринарским институтом у Новом Саду у оквиру европског ФП-7 пројекта.

6. априла 2009. године: изашла је из штампе књига др Катарине Томашевић: *Српска музика на раскршћу Истока и Запада? О дијалогу традиционалној и модерној у српској музици између два светска рата*.

7. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов састао се са господином Богољубом Савином. Том приликом договорена је сарадња на пројекту *Историја Новог Сада*.

7. априла 2009. године: Мр Тијана Палковљевић, помоћник управника Галерије Матице српске и кустос за односе са јавношћу говорила је на промоцији књиге Љубице Миљковић: *Лейосава Бела Павловић* у Библиотеци града Београда.

8. априла 2009. године: у Огранку Српске академије наука и уметности у Новом Саду свечано је обележено сто година песме *Santa Maria della Salute* Лазе Костића. Управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић казивао је *Беседа о настанку њесме*, а песму је интерпретирао глумац Иван Јагодић.

8. априла 2009. године: одржана је прва седница Уредништва *Њејошевој зборника Матице српске* коју је водио главни и одговорни уредник академик Александар Младеновић.

8. априла 2009. године: одржана је седница Одбора за научни скуп о Њејошу. Усвојен је извештај о дводневном међународном научном скупу *Дело Пејтра II Пејтровића Њејоша* (20. и 21. март 2009).

10. априла 2009. године: управник послова Матице српске Боривој Јуришин састао се са представницима компаније *Стилос*.

10. априла 2009. године: у Свечаној сали Матице српске одржана је промоција књиге Стевана Бугарског *Темишварски лицеј (Lyceum Temesvarien- se)* у издању Фондације *Дијаспора* из Темишвара. О књизи су говорили проф. др Миодраг Милин, проф. др Бодо Барна (*Vodó Varpa*) мр Ђорђе Ђурић и аутор.

10. априла 2009. године: у Галерији Матице српске отворена је изложба *Поклон збирка Марице Радојчић*. Марица Радојчић, математичар и уметник, поклонила је 2007. године Галерији 68 радова (10 уља на платну, 22 цртежа, 13 дигиталних графика, 8 радова комбиноване технике, 1 инсталација-скулптура и 9 дигиталних анимација). Поклоњена дела настала су у периоду од 1980. до 2005. године и обухватају целокупан период њене уметничке активности. Овим поклоном Марица Радојчић уписала се међу дародавце и добротворе Галерије Матице српске чиме је значајно обогаћена збирка уметности 20. века. На изложби су представљени радови из циклуса *Лејенски Вир, Гранане, Рује на белом Рује у бићу, Речи...*, *Распављена књига* и *Поврајак огласка*. Разноврсни по идејама, дисциплинама и материјалу, изложени радови целовито представљају њено комплексно стваралаштво. На отварању изложбе су говориле др Ирина Суботић и др Бранка Кулић. Кустос изложбе је Александра Стефанов.

13. априла 2009. године: одржана је седница Председништва Матице српске.

13. априла 2009. године: одржана је седница Извршног одбора Матице српске.

13. априла 2009. године: поводом 250 година од рођења немачког песника и драмског писца Фридриха Шилера (1759—1805), Библиотека Матице српске приредила је изложбу с пригодним каталогом. Изложба траје до 18. маја. Ауторке изложбе и каталога су Ивана Гргурић и Силвија Чамбер.

14. априла 2009. године: у Свечаној сали Матице српске промовисан је роман Милорада Павића: *Вештачки младеж*, седма књига, с компакт диском, у Едицији *Матица* Издавачког центра Матице српске. Тако је обележена и 80. годишњица

живота писца. Поздравну реч је казао академик Чедомир Попов, председник Матице српске. О књизи су говорили Славко Гордић и Миро Вуксановић. Одломке је читао аутор.

14. априла 2009. године: одржана је промоција књиге Светлане Милашиновић и Гаље Сапожниченко *Чишћење савремене прозе* у издању Издавачке куће „Мали Немо“ из Панчева. О књизи су говорили др Саша Радојчић, Милан Орлић, мр Милена Стојановић и ауторке.

15. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов и потпредседник Матице српске проф. др Слободан Ђурчић, одржали су састанак са радном групом пројекта *Атлас насеља Војводине*. Састанку су присуствовали Владимир Митровић, директор Музеја Војводине, Вукосава Пејин, кустос, пуковник др Мирко Борисов, начелник Војногеографског института, потпуковник мр Александар Илић, заменик начелника Војногеографског института, др Јован Плавша, директор Департмана за географију и стручни сарадник Одељења за природне науке Матице српске, госпођа Мирјана Зрнић. Разговарало се о концепцији програма пројекта и организацији тока рада.

15. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов је одржао састанак са господином Драганом Радовићем, замеником генералног секретара Народне банке Србије и Сашом Илићем, директором Одељења за архивске послове и регистратурски материјал.

15. априла 2009. године: директори установа културе били су на састанку с министром Небојшом Брадићем у Београду поводом негативног ребаланса буџета. Састанку су присуствовали управница Галерије Матице српске др Бранка Кулић и управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић.

15. априла 2009. године: изашла је априлска све-ска *Летњојиса Мајицие српске*.

16. априла 2009. године: одржана је прва седница Редакционог и Уређивачког одбора Лексикона писаца у новом сазиву. Седницом је председавала главна уредница, проф. др Љиљана Пешикан-Љуштановић. Уређивачки и Редакциони одбор донео је одлуке о даљем раду на пројекту, које ће бити предочене Управном одбору Матице српске.

16. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов је у Београду присуствовао седници Националног савета Републике Србије.

16. априла 2009. године: у Свечаној сали Гимназије Јован Јовановић Змај књижевнику и управнику Библиотеке Матице српске Миру Вуксановићу, као првом лауреату, уручена је награда *Ђуро Даничић* коју додељује Заједница матичних библиотека Србије за целокупан допринос развоју библиотекарства и културе Србије. О Ђури Даничићу говорио је академик Александар Младеновић.

16. априла 2009. године: одржан је концерт клавирског дуа *Алиро Модо* који чине Наташа Шпачек и Адела Караси. Оне су извеле програм ко-

ји се састојао из избора композиција светски познатих аутора међу којима су Клаус Дитер Лудвиг (*Claus Dieter Ludwig*), Јоханес Брамс (*Johannes Brahms*), Јури Маевски (*Jouri Maevski*).

21. априла 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић представљао је Матицу српску у Извршном већу АП Војводине на Четвртном научно-стручном скупу — *InterRegioSci 2009*.

21. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов и генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић примили су Начелника Војномедицинске академије у Београду, генерала Миодрага Јевтића и госпођу Елизабету Ристановић, начелника за односе са јавношћу.

21. априла 2009. године: управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић отворио је у Ковачици тродневни 9. семинар прве Виртуелне српске библиотечке мреже.

21. априла 2009. године: Стеван Тонтић предао је рукопис књиге *Светло и њроклејто* за Едицију *Мајицие* Издавачког центра Матице српске.

22. априла 2009. године: потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић је у Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине разговарао са покрајинским секретаром за енергетику господином Радосавом Стриковићем о подршци овог Секретаријата научно-истраживачким активностима у Матици српској.

22. априла 2009. године: проф. др Душан Николић је у својству генералног секретара Матице српске присуствовао пријему у Извршном већу Војводине који су приредили градоначелник Новог Сада господин Игор Павличић и Њ. Е. господин Рон ван Дартел (*Ron van Dartel*) амбасадор Краљевине Холандије.

22. априла 2009. године: припремљен је и одштампан промотивни летак (флајер) о Матици српској, на енглеском језику.

22—23. априла 2009. године: одржан је Стручни скуп Друштва конзерватора Србије и Удружења рестауратора Мађарске. *Пројектом о сарадњи*

два рестаураторска друштва, потписаним у септембру 2008. године, предвиђена је активност на размени искустава и преноса добре праксе између стручњака две земље. Прва реализована активност у оквиру овог протокола био је стручни скуп, на коме су излагана мађарска искуства на рестаурацији барокних ентеријера цркава, готичких олтара, олтарских пала великих димензија, страпираних фресака и камена. Другог дана скупа, делегација мађарских конзерватора и учесници из институција заштите културног наслеђа из Србије, као и колега из Црне Горе, посетили су Сремске Карловце, где је представљен рад српских конзерватора на ентеријерима више цркава. Суорганизатор овог скупа био је Покрајински завод за заштиту споменика културе из Петроварадина, уз учешће Градског Музеја из Суботице и Музеја Војводине у својству партнера.

23, 24, 25. априла 2009. године: одржан је трећи научни скуп *Микологија, Микоџоксикологија и Микозе* са међународним учешћем чиме се настављају проучавања започета 2005. када је организован први и 2007. године други скуп. Као и претходни и овај је био мултидисциплинаран,

окупивши научнике различитих профила (биолози, биотехнолози, прехранбени технолози, агрономи, еколози, хемичари, лекари, ветеринари). Било је 66 саопштења чија садржина је имала за циљ сагледавање обима контаминације микотоксина у намирницама биљног и животињског порекла, степен угрожености здравља људи и животиња микотоксикозама и обим распрострањености.

24. априла 2009. године: Милован Данојлић предао је рукопис књиге *Прича о њријоведачу* за Едисију *Мајица* Издавачког центра Матице српске.

24. априла 2009. године: у Галерији Матице српске у простору изложбе *Поклон збирка Марице Радојчић* одржан је разговор са уметницом. Разговор је замишљен са идејом да Марица Радојчић публици представи своје стваралаштво. Поред уметнице о њеном стваралаштву говорили су Живко Грозданић и мр Тијана Палковљевић а емитован је и биографски филм.

27. априла 2009. године: одржана је седница Председништва Матице српске.

27. априла 2009. године: управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић присуствовао је отварању изложбе посвећене српској авангарди на Филозофском факултету у Новом Саду.

27. априла 2009. године: Радован Вучковић предао је рукопис књиге *Паралеле и укришћања* за Едисију *Мајица* Издавачког центра Матице српске.

29. априла 2009. године: у Београду је одржана седница уређивачког одбора *Српске енциклопедије*.

29. априла 2009. године: потпредседник Матице српске проф. др Слободан Ђурчић и проф. др Рудолф Кастори, секретар Одељења за природне науке присуствовали су раду Скупштине еколошког покрета града Новог Сада.

29. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов састао се у Београду са господином Станиславом Живковићем ради утврђивања договора о реализацији послова на књизи господина Живковића.

29. априла 2009. године: потпредседник Матице српске академик Димитрије Стефановић је на позив Његове екселенције господина Артура Кола (*Arthur Koll*) Амбасадора Израела присуствовао свечаном скупу поводом Националног празника.

29. априла 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић је у Извршном већу АП Војводине присуствовао концерту хора *Исон* који чине ученици и професори школе за децу са посебним потребама *Милан Петровић* из Новог Сада. Концерт је носио назив *Пријатељима на дар*. Одржан је под стручним руководством господина Миодрага Близанца.

29. априла 2009. године: приређен је концерт првакиња Београдске Опере Јасмине Трумбеташ-Петровић, сопран и Јелене Влаховић, мецосопран

у пратњи клавирског сарадника Љубице Грујић. Изведен је богат програм композитора Жака Оффенбаха (*Jacques Offenbach*), Петра Илича Чајковског (*Пётр Ильич Чайковский*), Ђузепеа Вердија (*Giuseppe Verdi*), Ђакома Пучинија (*Giacomo Puccini*) и Пјетра Маскањиа (*Pietro Mascagni*).

30. априла 2009. године: Матица српска приредила је свечани пријем за студенте Правног факултета Универзитета у Новом Саду који су освојили прво место на престижном европском такмичењу у симулацији суђења (*Telders International Law Moot Court Competition*), одржаном у Међународном суду правде у Хагу (*Den Haag*) од 15. до 19. априла 2009. године. Победничку екипу у саставу: Владислав Ђанић, Драгана Митрић, Јелена Керезовић, Маша Којић и Андреј Калмар, декана Правног факултета проф. др Ђорђа Попова, проф. др Родољуба Етинског и мр Бојана Тубића примили су председник Матице српске академик Чедомир Попов, потпредседници проф. др Славко Гордић и проф. др Слободан Ђурчић, генерални секретар проф. др Душан Николић и секретар Одељења за друштвене науке Матице српске проф. др Љубомирка Кркљуш. Том приликом студентима је уручена књига *Правна дисертација о узроку и циљу постојања државе*, Саве Текелије.

30. априла 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов, генерални секретар проф. др Душан Николић и управник послова Боривој Јуришин присуствовали су промоцији студије *Велика пољопривредна издјинсјива (преносити и проблемати) — Case study*, коју су на задужбинском имању *Фанџасј* организовали Пољо-

привредни факултет Универзитета у Новом Саду и ПИК *Бечеј*.

НАЈАВЉЕНЕ АКТИВНОСТИ

4. маја 2009. године: одржаће се седница Председништва Матице српске.

5. маја 2009. године: одржаће се промоција књиге *Стеван Алексић* др Јасне Јованов. О књизи ће говорити проф. др Мирослав Тимотијевић, мр Тијана Палковљевић и аутор.

8. маја 2009. године: одржаће се промоција књиге *Срби у Хрватској 1918—1929* др Софије Божић. О књизи ће говорити академик Василије Крестић, проф. др Љубодраг Димић, проф. др Мира Радојевић и аутор.

12. маја 2009. године: одржаће се свечаност поводом 145. годишњице пресељења Матице српске из пештанског Текелијанума у новосадски Платонеум. Програм ће започети Свечаном седницом а наставиће се научним скупом чија тема је *Зачеџак српске љравне науке*. На научном скупу ће бити приказана књига: Сава Текелија, *Правна дисертација о узроку и циљу постојања државе (Dissertatio ivridica de causa, et fine civitatis)*, коју је Матица српска објавила 2009. године.

13. маја 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов одржаће састанак са госпођом Јованком Вучинић и господином Младеном Вучинићем.

14. маја 2009. године: одржаће се музичко вече Матице српске.

20. маја 2009. године: одржаће се седница Уредњивачког одбора Српске енциклопедије.

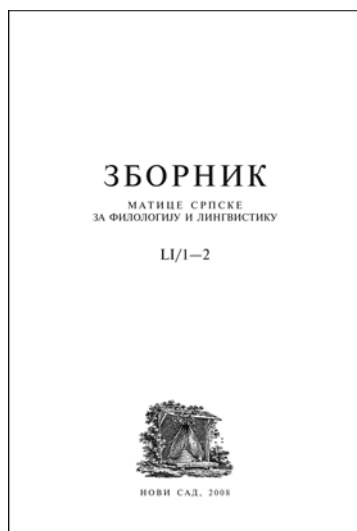
20. маја 2009. године: одржаће се музичко вече Матице српске.

22. маја 2009. године: одржаће се седница Лексикографског одељења.

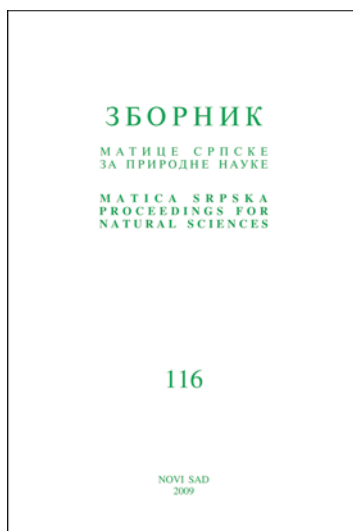
28. маја 2009. године: одржаће се музичко вече Матице српске.

29. маја 2009. године: у организацији Уредништва едиције Библиографије, Лексикографског одељења одржаће се округли сто чија тема ће бити *Стандардизација библиографској цитирања*.

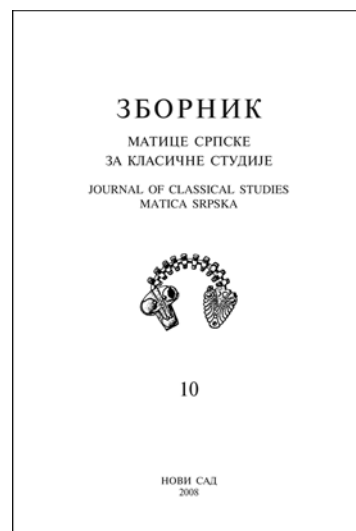
НОВА ИЗДАЊА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Зборник Матице српске
за филологију LI/1—2
Формат Б5, 276 стр.
ISSN 0352-5724

Зборник Матице српске
за природне науке 116
Формат Б5, 322 стр.
ISSN 0352-4906

Зборник Матице српске
за класичне студије 10
Формат Б5, 315 стр.
ISSN 1450-6998

ГЛАСНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ гласило Матице српске

Приредили

Александра Јовановић, Вукица Туцаков,
Светлана Милашиновић, Љиљана Дражић

За издавача

Проф. др Душан Николић
генерални секретар Матице српске

Прилоге из Библиотеке Матице српске припремила
Силвија Чамбер, Ивана Гргурић

Тираж

1000 примерака

Прилоге из Галерије Матице српске припремила
Мр Тијана Палковљевић

Штампа

КриМел, Будисава

Фотографије
Бранко Лучић

ISSN 1452-6182

CIP — Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
061.22(497.113)

ГЛАСНИК Матице српске / одговорни уредник Душан Николић. — Год. 1, бр. 1 (1946)—1949, бр. 12 ; 2008, бр. 1 (јун)— . — Нови Сад : Матица српска, 1946—1949 ; 2008—. — 30 cm

Месечно.

ISSN 1452-6182

COBISS.SR-ID 56040711

SAVA TEKELIJA
DISSERTATIO IVRIDICA DE CAUSA,
ET FINE CIVITATIS

САВА ТЕКЕЛИЈА
ПРАВНА ДИСЕРТАЦИЈА О УЗРОКУ
И ЦИЉУ ПОСТОЈАЊА ДРЖАВЕ

21000 Нови Сад, Матице српске 1
Тел.: (021) 527-622, 527-855
e-mail: ms@maticasrpska.org.rs